

Informatieplicht pensioen-uitvoerders beperkt

Pensioenbrief 2019/33

Rechtbank oordeelt dat informatieplicht pensioenuitvoerder niet zo ver strekt dat een deelnemer die navraag doet over de uitruil van ouderdomspensioen voor partnerpensioen moet worden gewezen op de mogelijkheid van vervroeging van ouderdomspensioen.

Deze zaak ziet op een vordering van de partner van een overleden pensioengerechtigde van Pensioenfonds Hewlett-Packard (de man). De man verneemt in september 2015 dat hij ongeneeslijk ziek is. Op dat moment was zijn tijdelijk ouderdomspensioen al ingegaan (per 1 juli 2014) maar het reguliere ouderdomspensioen nog niet. Kennelijk met het oog op de belangen van zijn partner, gaat de man op 11 november 2015 met zijn partner een geregistreerd partnerschap aan. De man stelt vervolgens op 4 december 2015 per e-mail onder andere de vraag of en hoe het mogelijk is alsnog partnerpensioen te verzekeren. Naar aanleiding van deze e-mail is er enkele dagen later telefonisch contact geweest tussen het fonds en de man. Een medewerker van het fonds meldt daarbij dat op de pensioendatum – 1 juli 2017 – het ouderdomspensioen zou kunnen worden uitgeruild tegen partnerpensioen. Er wordt, althans dat staat onvoldoende vast, niet gesproken over vervroeging van het ouderdomspensioen en evenmin over de gezondheidstoestand van de man.

De man overlijdt op 18 mei 2016, dus nog voordat zijn ouderdomspensioen zou ingaan. De vrouw blijft achter zonder partnerpensioen en claimt schadevergoeding omdat het fonds de man onvoldoende zou hebben geïnformeerd over de mogelijkheid het ouderdomspensioen te vervroegen en daardoor eerder een deel van het ouderdomspensioen om te ruilen in partnerpensioen.

Opvallend is dat het fonds op enig moment zich bereid had verklaard alsnog uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen toe te staan *onder voorwaarde* dat een formele verklaring van goede gezondheid kan worden overgelegd voor de dag (in december 2015) waarop de man uitruil aanvraag in december 2015. Deze verklaring kon de vrouw in dit geval vanzelfsprekend niet verstrekken. De aanleiding voor de telefonische vragen aan het fonds in december 2015 was immers dat de man had vernomen terminaal ziek te zijn.

De vrouw stelt dat het fonds toerekenbaar tekort zou zijn geschoten in haar informatie- en zorgplicht naar de man als gevolg waarvan zij niet in aanmerking is gekomen voor een partnerpensioen. Zo zou het fonds tijdens het telefoongesprek in december 2015 ten onrechte niet hebben gewezen op de reglementaire mogelijkheid tot vervroeging waarmee een vervroegde uitruil mogelijk was geweest. Zou de man wel op deze mogelijkheid zijn ge-

wezen dan had hij, gezien zijn medische situatie, van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en had zij een partnerpensioen ontvangen.

De kantonrechter neemt als feit aan dat de man en een medewerker van het fonds in december 2015 telefonisch met elkaar gesproken hebben. De betreffende medewerker van het fonds zegt niet te kunnen herinneren of er toen is gesproken over de mogelijkheid van vervroeging. De man zou in elk geval niets hebben gezegd over zijn ziekte of dat er enige vorm van urgentie was, aldus de medewerker. Het tegendeel kon de vrouw niet bewijzen.

In het kader van de informatievoorziening door een pensioenuitvoerder is art. 48 lid 3 PW relevant:

“De pensioenuitvoerder bevordert dat de informatie de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde inzicht geeft in de keuzemogelijkheden die er zijn in de pensioenregeling en de gevolgen van belangrijke gebeurtenissen voor het pensioen.”

De vraag is nu of het fonds zich voldoende van deze wettelijke informatieverplichting heeft gekweten. De kantonrechter vindt van wel. Volgens de kantonrechter strekt art. 48 PW niet zo ver dat moet worden gewezen op de mogelijkheid van vervroeging van het ouderdomspensioen. Het fonds fungeert niet als pensioenadviseur, aldus de kantonrechter. Wel is het fonds gehouden om op de persoon toegesneden informatie te verstrekken. Maar omdat het fonds niet op de hoogte was van de gezondheidstoestand van de man, was het fonds niet verplicht te wijzen op vervroeging:

“Het vervroegen van de pensioeningangsdatum is geen onderwerp dat onlosmakelijk samenhangt met de mogelijkheid tot uitruil. Aan de ene kant kan een (gewezen) deelnemer overgaan tot uitruil, zonder zijn pensioeningangsdatum te vervroegen en aan de andere kant kan de pensioeningangsdatum vervroegd worden, zonder daarbij tot uitruil over te gaan. Als algemene regel kan dus niet gesteld worden dat als een (gewezen) deelnemer informatie vraagt over de mogelijkheden van uitruil, dat een pensioenfonds dan ook informatie dient te verstrekken over de mogelijkheden van vervroeging (en vice versa). Voordat deze verplichting ontstaat, zal daar een concrete aanleiding voor moeten zijn.”

Slotsom is dat volgens de kantonrechter het fonds geen onrechtmatig handelen kan worden verweten door niet op eigen initiatief te informeren over de mogelijkheden van vervroeging. De vorderingen van de vrouw worden daarom afgewezen.

NB

De pensioenuitvoerder moet de deelnemer gezien art. 48 PW specifieke informatie verstrekken die is toegesneden op de persoon van de deelnemer. Maar volgens de rechter betekenen deze voorschriften niet dat de pensioenuitvoerder moet optreden als een soort van pensioenadviseur. Dat is een op zich juist oordeel. Al kan men zich afvragen of de betreffende medewerker van het

fonds niet wat had kunnen doorvragen. Dan zou toch al snel duidelijk zijn geworden dat sprake was van urgentie. De uitkomst in deze procedure zou in elk geval anders zijn geweest als de man melding had gemaakt van zijn zorgelijke gezondheidstoestand. Dan zou immers direct duidelijk zijn geweest dat alleen via een vervroeging van het ouderdomspensioen alsnog een partnerpensioen had kunnen worden verzekerd. Dit nalaten, hoe triest de gevolgen ook zijn, kan het fonds niet worden verweten.

*(Rechtbank Amsterdam 18 februari 2019,
ECLI:NL:RBAMS:2019:1049)*

Mr. M.W. Minnaard